
Zapůjčíme mikroskop. Zdarma

Zapůjčíme mikroskop. Zdarma

LIDOVÉ NOVINY

6.12.2011, Lidové noviny, Strana 18, Akademie, autor: EVA HNÍKOVÁ

Vysoké školy stále častěji obdarovávají budoucí zájemce o studium, učitele i nadšence

Vyzkoušejte si odlévání zkamenělin, půjčte si mikroskop, poslechněte si přednášku o evoluci. To vše nabízí zájemcům zdarma nově spuštěný projekt Přírodovědci. A nechybí ani další dárky pro registrované: poštou přijde třeba průkaz a deník přírodovědce. Jak se projekt zrodil? „Už delší dobu jsme se chystali oslovit žáky základních škol a taky učitele,“ vysvětluje Jan Černý, proděkan Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze. S kolegy si uvědomil si, že probouzet zájem o přírodní vědy u třetřáků či čtvrtřáků na střední škole nestačí. Často už bývá pozdě. Jenže jak zaujmout a nadchnout desetileté, nebo jen o málo starší děti?

Zahrajte si na cestu do pravěku Čtyři školáci, dvě dívky a dva chlapci se vydávají poznat svět. Můžou si připadat podobně jako malý Jirka a jeho kamarádi při cestě do pravěku. Procházejí krajinou inspirovanou fantasy příběhy Pán prstenů, Harry Potter či Letopisy Narnie a potkávají zvláštní obry. První je spletený z lián, z jeho hlavy mu vzlétá hejno ptáků a na ruce drží dvojitou šroubovici dědičné informace – symbolizuje biologii. Další tři reprezentují chemii, geologii a geografii. Kde jsme se ocitli? Právě procházíme internetové stránky www.prirodovedci.cz, které v listopadu spustila přírodovědecká fakulta.

„Jsem z první generace lidí, kteří vyrostli na počítačových hrách, a promítl jsem to do své práce,“ říká Tomáš Müller, jenž se podílel na grafickém zpracování projektu. Ale rozhodně nejde pouze o obrázky. Interaktivní web v sobě nese i prvky komunitních serverů, kde školáci obvykle tráví hodně času. Návštěvníci si mohou přečíst populárně zpracované zprávy, prohlížet prezentace, fotky a videa v jednotlivých sekcích. Pokud se registrují, obdrží průkaz přírodovědce. Pak se mohou těšit na deník přírodovědce, volné vstupy do několika muzeí, na přednášky či zajímavé exkurze.

„Projekt by měl pomoci překonat neodůvodněný strach některých lidí z vědy,“ myslí si mluvčí fakulty Alena Ječmínková s tím, že nejde ani tak o to, přilákat rychle k zápisu další studenty. Fakulta si nadšené přírodovědce chce spíše průběžně vychovávat. „Uvažujeme v horizontu minimálně pěti let,“ poznamenává koordinátorka projektu Alexandra Hroncová.

V nabídce je pitva hlemýždě S výchovou souvisí i zacílení na učitele. „Už delší dobu intenzivně spolupracujeme s fakultními školami. Jejich učitelé k nám dochází na vzdělávací kurzy, naši odborníci zase občas přednášejí na těchto školách,“ popisuje děkan Bohuslav Gaš. A právě z nich přichází na přírodovědeckou fakultu zpravidla nejlépe připravení studenti. „Proto jsme se rozhodli spolupráci prohloubit,“ říká profesor Gaš. Na webu se tak mohou registrovat i učitelé. Všechny základní a střední školy jsou už v systému přednastaveny, pedagog vyplní pouze jméno a a probaci a může si vybírat.

Jak vypadají dárky pro učitele? V nabídce je třeba půjčení fluorescenčního mikroskopu, čidla na oxid uhličitý nebo plynového chromatografu. V podstatě stačí jenom si vybrat termín a podepsat jednoduchou smlouvu. Přírodovědecká fakulta zajistí i doručení přístroje. Zájemců bude zřejmě dost. Mnohým základním školám totiž chybí dobře vybavené laboratoře a teoretická výuka žáky nikdy nebaví tolik jako praxe. „Ve škole máme pouze jednoduchou pracovnu s přilehlými kabinety,“ popisuje Radek Chvojka, zástupce ředitele Základní školy Mukařov. Nabídku na zapůjčení speciálních laboratorních pomůcek proto vítají.

Další možností pro učitele je pozvat si odborníka z přírodovědecké fakulty přímo do školy. Co předvede? Například pitvu hlemýždě, pozorování spermií žížaly nebo odlévání zkamenělin. Žáci se ale mohou také vydat se svým učitelem na fakultu – v tom případě si lze domluvit chemický geocaching či praktikum nazvané „jak rozsvítit bakterie“. A možností je mnohem víc.

Registrovalo se už šedesát učitelů „Zveme k nám uznávané přednášející. Naši žáci jezdí do Prahy dělat pokusy na přístrojích, ke kterým se tady rozhodně nemohou dostat,“ popisuje Milan Dunder, ředitel Gymnázia Václava Beneše Třebízského ve Slaném, jak spolupracují s Přírodovědeckou fakultou UK. Jsou totiž už delší dobu její fakultní školou. Podobně to má vypadat i v případě škol zapojených do projektu Přírodovědci. Zatím, v průběhu pouhého měsíce, se registrovalo šedesát učitelů a 420 přírodovědců z řad žáků, studentů i starších nadšenců.

Milan Dunder považuje vzájemné kontakty za nesmírně přínosné. Odráží se zřejmě i na výsledcích studentů. „Naši žáci se už tradičně dobře umísťují na biologických olympiádách,“ říká Dunder.

Dárky pro školáky

I další vysoké školy obdarovávají středoškoláky a žáky základních škol.

* ČVUT má speciální web www.sedmstatecnych.cz, zaměřený hlavně na středoškoláky. Pořádá také například tábor pro nadané děti Jáma Ilová.

* VŠCHT objíždí školy s ukázkami experimentů v rámci projektu POPUCH a Hodina moderní chemie.

* Masarykova univerzita připravuje pro středoškolské studenty korespondenční semináře ekologie, informatiky či matematiky. Pořádá i přírodovědně orientované soutěže Intersob, Interlos a Brloh. Nově spustila internetové stránky o učitelství www.ucitseucit.cz.